

PEDRO puarí jóaripũ

Ñuduticorigue

¹ Yũũ Simón Pedro Jesucristore padecotegũ cũũyere wededutigũ beserigũ múãrẽ ãñudutia. Niipetira ãsã tiiróbiro padeorãre atipũrẽ jóaa. Marĩ Jesucristore padeorẽ ãñurẽ peti niiã. Jesucristo marĩ Ōpũ marĩrẽ netõnégũ diamacũ tiigũ niiĩ. Teero tiigũ, marĩrẽ sĩcãrĩbiro cũũrẽ padeorĩ tiirigũ niiwĩ. ² Múã Cõãmacũrẽ, teero biiri marĩ Ōpũ Jesuré masĩrĩ, ateré sãĩbosáa: Cõãmacũ, cúãrẽ nemorõ ãñurẽ ticoya; cúãrẽ ãñurõ niirecutiri tiinemõña, jĩĩ sãã.

Jesuré padeorã biiro tiiró booa

³ Cõãmacũ ãñugũ nijĩgũ, teero biiri diamacũ tiigũ nijĩgũ, marĩrẽ beserigũ niiwĩ. Marĩrẽ cũũrẽ masĩrĩ tiirigũ niiwĩ. Cũũrẽ masĩjĩrã, cũũ boorere tiimasĩã. Cũũ tutuaromena cũũ booró tiimasĩrere marĩrẽ ticorigũ niiwĩ; teero biiri catirẽ petihere marĩrẽ ticorigũ niiwĩ. ⁴ Cũũ diamacũ tiigũ nijĩgũ, marĩrẽ “ãñurẽ múãrẽ tiigũda” jĩirigũ ni-iwĩ. Cũũ “ãñurẽ múãrẽ tiigũda” jĩirigue bayiró wapapacãre niiã. Teeména múã cũũ tiiróbiro niirecutimasĩãdacu; teero biiri atibúreco maquẽ múãrẽ ñañarõ wáari tiidugãrere netõnénoãdacu. ⁵ Cõãmacũ múãrẽ teerẽ tiirĩ, múã Jesucristore padeojĩrã, múã tutuaro jeatuario ateré tiinemõña:

Basocá ãñurã niiña. Basocá ãñurã, múã padeorére tɥomasĩnemoña. ⁶ Teeré masĩrã, ñañaarõ wãcũpacara, nɥcãjãña. Nɥcãrã, ñañaarõ netõpacára, wãcũtutuaya. Wãcũtutuara, Cõãmacũ boorére tiiyá. ⁷ Cũũ boorére tiirá, múã Jesuré padeorá sĩcũpõna tiiróbiro cãmerĩ maĩñá. Cãmerĩ maĩrã, niipetirare maĩñá.

⁸ Múã tee niipetirere nemorõ tiinemówara, yucɥɥ dɥcamanirigɥ tiiróbiro niiricu; marĩ Õpũ Jesucristore padeoré “diamacárã niiã” jĩĩadacu. ⁹ Sĩcũno tee niipetirere tiihégɥpe capeari ãñurõ ññahégũ tiiróbiro niiqui. Cũũ tíatorɥ ñañaaré tiirígɥere Jesucristo acabórígɥere wãcũriqui. ¹⁰ Yáa wedera, múã Cõãmacũ beserira niiã. Teero tiirá, “marĩ tiirémèna teeré ãñoãda” jĩ bayiró tiiyá. Múã teeré tiirá, bayiró ñañaaré tiirá wáaricu sáa. ¹¹ Teero biiri múã marĩrẽ netõnégũ marĩ Õpũ Jesucristo cũũ Õpũ niirucuroɥ sããwaadacu. Cõãmacũ múãrẽ sope pãõgãdaqui.

¹² Yɥɥ múãrẽ jóarígɥere naĩrõ wãcũrĩ tiigúda. Múã teeré masĩpacari, teeré “diamacũ maquẽ niiã” jĩĩpacari, yɥɥ múãrẽ wãcũrucujãrĩ tiigúda. ¹³ Yɥɥ catiró jeatuario yɥɥ múãrẽ jóarígɥere wãcũrĩ tiigúda. Yɥɥ teero tiirí, ãñuniã, yɥɥ wãcũrĩ. ¹⁴ Péerogã dɥsacú yɥɥ diaadaro. Marĩ Õpũ Jesucristo teeré yɥɥre wedetoawi. ¹⁵ Niipetire yɥɥ jeatuario múãrẽ ãñurõ wedea, yɥɥ diari siro, yɥɥ wederígɥere wãcũrucujãrõ jĩĩgũ.

Pedro Jesucristo ãtãgũpũ wasorí ññarigɥe

¹⁶ Marĩ Õpũ Jesucristo tutuarere, teero biiri cũũ pɥtɥaatiadarecãrẽ ãsã múãrẽ wedewɥ. Teeré wed-

era, basocá wedeseãmare quetire wederiwu. Ɛsã cūũ ɱpɱtí macũ niirére ññawũ. ¹⁷ Cõamacũ Jesucristo Pacu cūũrẽ ɱsenire ẽñowĩ. Cūũrẽ añurõ asibatére ticogú wedeseri tuowú: “Áni yuu macũ yuu bayiró maĩgú niĩ. Cūũmena bayiró ɱseniã”, jĩti. ¹⁸ Cūũ ɱmũãsepɱ wedesediocori, ɱsã basiro tuowú. Ɛsã Jesucristomena tiigú ɱtãgũpá niiwũ, teero wáari.

¹⁹ Teeré ññarã, profetas jóariguere nemorõ padeóa. Múãcã cúã jóariguere wãcũnɱnɱseya. Cúã jóarigue naĩtĩārõpɱ sĩawócori bóere tiiróbiro niĩã. Téé Jesucristo pɱtuaatiripɱ, teeré wãcũnɱnɱseya. Ñocõãwú mũãjeari bóemũãatiro tiiróbiro Jesucristo pɱtuaatigɱ, marĩ masĩhẽrere masĩrĩ tiigúdaqui. ²⁰ Ateperé añurõ tuomasĩña: Profetas jóariguere marĩ basiro wãcũrémena “biiro jĩdũgaro tiiã” jĩmasĩricu. Espiritu Santo tiiápuremena marĩ teeré tuomasĩã. ²¹ Profetas cúã wãcũrémena dícu wederirira niiwã. Biirope wáayiro: Cúã Cõamacũyere wederi, Espiritu Santo cúã wãcũrépɱre jea, cúã wedeadarere wãcũrĩ tiiyígɱ.

2

Jĩditoremene bueré (Jud 4-13)

¹ Tíatopure sĩquẽrã Israelya põna macãrã “ɱsã profetas niĩã” jĩditoyira. Cúã teero tiiróbirora múã pɱtopɱ niirãcã teerora tiiádacua. Yayióro, jĩditoremene diamacú tiiróbiro bueadacua. Teero tiirã, múã padeorére ññaõadacua. Jesucristo cúã ññañaré tiiré wapa dia, wapatírigupere booríadacua. Cúã teero tiirí, Cõamacũ wãcũña manirõ cúãrẽ

ñañarõ tiigúdaqui. ² Pau cúã ñañaré tiirére ññarã, teerora tiinunúseadacua. Jesuré padeohérape cúã teero tiirí ññarã, Jesuyé diamacú maquērē ñañarõ wedeseadacua. ³ Teeré buerá niyeru boorá niicua. Teero tiirá, múāyere néeādara, jĩditoremena múārē bueadacua. Cúã teero tiiré wapa cúārē ñañarõ tiíadare niitoacu. Netōrícu. Tíatoru Cōāmacū “cúã ñañarõ tiinóādacua” jĩtoarigu niíwĩ.

⁴ Cōāmacū too sugueropure ángelea niimirirare, cúã ñañaré tiirí, cōāyigu. Cúārē wapa tiigú, naĩtĩārõpu siatúcūyigu, tée cūū basocáre wapa tiíadari bureco jearipu. ⁵ Teero biiri Noé niiritocārē, Cōāmacū tiibureco niirārē cōāyigu.* Noé Cōāmacūye añurere wederigure, teero biiri āpērã siete basocá dícu netōnéyigu. Āpērã basocá ñañarārē dúucōāyigu. ⁶ Teero biiri Cōāmacū Sodoma, Gomorra wāmecutire macārĩ macārācārē cōāyigu. Teemacārĩre basocámenarã sóecōāpetijāyigu. Nitĩ mana dícu putuáyro. Teero tiigú, “too síro ñañaré tiirare teero wáabocu sūcã” jĩ wācūārõ jĩgū, teero tiiyigu.† ⁷ Cōāmacū teero tiigú, Lot basocú añugūrē netōnéyigu. Lot teemacārĩ macārã ñañanetōjōārã cúã ñañaré tiidúheri ññagū, páasutijōāyigu.

⁸ Cūū basocú añugú cúã watoapu niiyigu. Cúã tiirere ññayigu; t̄oyígu. Búrecoricōrõ cúã ñañanetōjōārĩ ññagū, bóaneōremena wācūpatiyigu. ⁹ Teero tiigú, Cōāmacū cūūrē padeorare ñañarõ wáari, netōnémasĩqui. Ñañarāpere ñañarõ tiigúdu

* **2:5** Génesis 6.1–7.24. † **2:6** Génesis 19.1–25.

siatúcũrira tiiróbiro c̄uoquí, té c̄ũ basocáre wapa tiíadari b̄ureco jearip̄. ¹⁰ Nemorõ ñañarõ tiigúdaqui ãp̄erãména ñañarõ ñeeaperare, teero biiri c̄ũ dutirére netõnc̄ar̄rē.

Jĩditoremēna buerá c̄ũ booró dícu tiidugácu. Cuiro manirõ ãm̄ãse macārã ãñurãrē ñañarõ jĩcu. ¹¹ Ángelepe jĩditoremēna buerá nemorõ tutuanetõnc̄ar̄ niipacara, Cõãmacūmena c̄ũ ti-iríguere wedesera, c̄ũãrē ñañarõ jĩricua.

¹² Jĩditoremēna buerápe c̄ũ t̄omasĩh̄erere ñañarõ wedesecua. Wáic̄ura tiiróbiro niicua: Wáic̄ura wãc̄uripacara, niirucucua; c̄ũ ñee, s̄iãnóãdara bauáaya. Teero tiirá, c̄ũãcã wáic̄ura tiiróbiro diaadacua. ¹³ C̄ũ ãp̄erãrē ñañarõ netõrĩ tiicúa. C̄ũ teero tiiré wapa c̄ũãcã ñañarõ netõãdacua. Búrecop̄ c̄ũ booró ñañarére tiisénicua. Ñañanetõjõãrã, bobooro wáari tiinórã niicua. Múãmena yaadui, múãrē tiiditóri ñña, c̄ũ wãc̄urémēna buijãcu.

¹⁴ Numiãrē ñnarã, ñañarõ wãc̄urémēna dícu ññacu. C̄ũ ñnarécõrõ ñañaré tiidugácu; ñañarére tiidúdḡaricua. Padeobayíherare wáic̄ura yoorábiro wáari tiicúa. C̄ũ ñnarécõrõ boorá nijĩrã, boonemójãcu. C̄ũ ñañarõ tiinóãdara niicua. ¹⁵ Cõãmacūye diamacú maquẽrē duurá, diamacú niih̄erepere n̄nucúa. C̄ũ Beor macū tiiróbiro tiicúa. C̄ũ Balaam wãmec̄tiyigu. C̄ũ niyeru maĩyigu. Ñañaré tiirémēna niyeru wapatádugayigu. ¹⁶ C̄ũ ñañaré tiigú wáari, c̄ũyago burra c̄ũrē tutiyigo. Burra wedesemasĩh̄egõ niipaco, basocá wedesero tiiróbiro Balaamrē wedeseyigo. Co

teero wedeseremena cãũ mecãgãbiro tiirére duusãñũyigu.†

17 Jĩditorepira oco niiré coperi sibiariro tiiróbiro niĩya, basocáre tiápuhera. Ōme ñiitiámũãati, oco peahere tiiróbiro niĩya, ãñurõ basocáre tiihéra. Ñañarõ tiinóãdara niitoaya. Teero tiirá, naĩtĩārõpu ditiaadacu. 18 Cũã wedesere wapamanĩã. Masĩrã tiiróbiro tiicúa; jĩditoremena buecua. Biiro jĩcua: “Marĩ noo booró marĩ tiitusáreno tiirí, ãñuniã”, jĩcua. Teero jĩrémene apērārẽ ñañocúa. Ñañarére tiidúmiãrirare ñañarére ugaripéari tiicúa sũcã. 19 Cũã biiro jĩcua: “Múã apērã dutirémene niiria. Teero tiirá, múã booró tiiyá”, jĩcua. Teero jĩpacara, cũã basiro ñañaré tiidúmasĩricua. Niipetire marĩ ñañaré tiirére duumasĩhērã, teerora teeména niirucujãadacu. 20 Jĩditorepira marĩ Ōpũ Jesucristo marĩrẽ netõnégũrẽ masĩmijĩya. Teero biiri atibúreco maquẽ basocáre ñañorĩ tiirére netõnénomijĩya. Netõnénorira niipacara, teeré tiinũcãjĩya sũcã. Too síro teeré tiidúmasĩricua sãa. Teero tiirá, too sugero niiriro nemorõ ñañarã putuácu. 21 Cũã diamacú maquẽ Cõãmacũyere masĩriatã, nemorõ ãñunibojĩyu cúãrẽ. Cõãmacũ tiidutíre ãñurére masĩpacara, too síro teeré duurí, ñañanemorõ wáacu cúãrẽ. 22 Cũã ñañaré tiinemópeora, basocá cũã wedesereno tiirá tiĩya. Biiro wedesenoã: “Díayi usotiarí siro, cãũ usotiariguerena yaaqui sũcã. Teero biiri yese cusoari siro, putuawa, jũĩrĩpíropũ cõãquí”.

† 2:16 Números 22.21-35.

3

Marĩ Õpũ pũtũaatiadare

¹ Yũũ maĩrã, múârẽ sicapũ jóatoawũ. Ate pũapũmena múârẽ bueriguere acabórijãrõ jĩĩgũ jóaa, diamacũ wãcũãrõ jĩĩgũ. ² Too sũguero macãrãpũ profetas ãñurã cũã jóasũgueriguere wãcũña. Teero biiri marĩ Õpũ marĩrẽ netõnégũ dutirére wãcũña. Teeré ãsã Jesucristo cũyere wededutigũ beserira múârẽ wedewũ.

³ Ateré masĩsũgueya: Atibũreco petiádari sũguero, basocã Cõãmacũyere buijããdacua. Cũã ñañarẽ tiidũgãrere tiĩadacua. ⁴ Biiro jĩĩadacua: “Cristo cũũ ‘atigũda’ jĩĩrigue ¿deero wãamiĩto?” jĩĩadacua. Biiro jĩĩ buijããdacua: “Marĩ ñecũsũmũã diapetitoaya. Atibũreco tiinũcãriro tiiróbiro teerora niirucujãã. Atiriqũĩ”, jĩĩadacua. ⁵ Biiro wãariguepere wãcũdũgaricua: Too sũgueropũ Cõãmacũ cũũ wedeseremena ãmũãse, atiditã bauári tiirĩgũ niiwĩ. Oco watoa atiditaré bauári tiiyĩgũ. Teero biiri ocoména atiditaré bũcũári tiirĩgũ niiwĩ. ⁶ Ocoménarã sũcã Cõãmacũ atiditaré duari tiiyĩgũ.* Cũũ teero tiirémema atiditã niimirigue petijõãyiro. ⁷ Cõãmacũ wedeseremenarã atitó niirécã ãmũãseperũ niiré, atiditã pecamemena sóenoãdare niĩã. Cõãmacũ cũũ basocãre wapa tiĩadari bũreco jeari, sóegũdaqui; tiibũrecora ñañarã pecameperũ cõãnoãdacua.

⁸ Yũũ maĩrã, ateré wãcũña: Marĩ tũgueñarĩ, mil cũmarĩ yoanetõjõãã. Cõãmacũpere mil cũmarĩ sicabũreco tiiróbiro niicu. Sicabũreco cũũrẽ

* **3:6** Génesis 7.11-24.

teerora mil cãmarĩ tiiróbiro niicu. ⁹ Basocá sĩquẽrã marĩ Õpũ putuaatiadare “pea niicu” jĩĩ wãcũpacari, pearĩcu. Cũũ putuaatiadare suguero basocãre bóaneõrere ãñogũ tiiquí. Sĩcũrẽ pecamerũ wáari boorĩqui. Niipetira cũã ñañarẽre wãcũpati, wasorĩ booquí. Teero tiigũ, atiriquí ména.

¹⁰ Marĩ Õpũ putuaatiadari bureco marĩ wãcũhẽritabe, jeaadacu. Sĩcũ yaarẽpigũ wãcũña manirõ jeagũ tiiróbiro jeaadacu. Tiiburecopure biiro wáaadacu: Bayiró busarómena niipetire ãmuãse maquẽ petijõããdacu. Niipetire sóenoãdacu. Atiditá, teero biiri atiditá maquẽ jũũpetijõããdacu.

¹¹ “Niipetire petijõããdacu” jĩĩrere masĩ, ¿deerope tiiádari marĩ? Ñañaré tiirere duu, Cõãmacũ boorẽpere ãñurõ tiiáda. ¹² Teerora tiiáda, marĩ Õpũ putuaatiadarere coterã. Máata putuaatiaro jĩĩrã, ãñurõ tiirucúada. Cũũ putuaatiadari bureco jeari, niipetire ãmuãse maquẽ jũũpetijõããdacu. Teero biiri atiditá maquẽ jũũ, sipipetiadacu. ¹³ Marĩpeja mama ãmuãse, mama dita cotea. Cõãmacũ “mama ãmuãse, mama dita tiigũda” jĩĩtoayigũ. Toopũre niipetira Cõãmacũ boorẽ díçure tiiádacua.

¹⁴ Teero tiirã, yũũ maĩrã, teero wáaadare mũa coterã, niipetire mũa põõtẽõrõ ãñurõ niirecutiya. Biiro tiiri, Jesucristo putuaatigũ, múãrẽ ãñurã, ñañaré manirã, Cõãmacũmena ãñurõ niirãrẽ buajeágũdaqui. ¹⁵ Ateré wãcũña: Marĩ Õpũ marĩrẽ bóaneõ ññajĩgũ, basocá netõãrõ jĩĩgũ, cotequi ména. Marĩya wedegũ Pablo marĩ maĩgũcã teerora múãrẽ jóarigũ niiwĩ. Cõãmacũ cũũrẽ masĩrẽ ticorẽmena teero jóarigũ niiwĩ. ¹⁶ Niipetire cũũ jóarepũrĩcõrõ teerena jóarigũ niiwĩ. Apeyé sĩquẽ cũũ jóarigue wisió

niiã. Masĩhẽrã, teero biiri padeotutúhera tee cũũ jóariguere wedewisiojãcua. Teerora tiicúa apeyé Cõãmacũye queti jóaripũpũ jóarigüecãrẽ. Teero tiirã, cãã basiro ñañarõ tiirí tiinóãdacua.

¹⁷ Yũũ maĩrã, cãã wedewisioyemena wedeadarere múã masĩtoaa. Ñañarã cãã jĩditoremena wederere tũonũnũserijãña, cãã tiiróbiro pũtuári jĩrã, múã padeotutúarere ditiri jĩrã. ¹⁸ Teero ditiri tiiróno tiirã, marĩ Õpũ Jesucristo marĩrẽ netõnégüpere masĩnemoña. “Cũũ marĩrẽ maĩ” jĩrere masĩrã, cãũrẽ nemorõ padeoyá. “Ãñunetõjõãĩ”, jĩrucujããda. Teerora jĩrucujãrõ booa.

Nocõrõrã jóaa.

Cõãmacũ mecũã wedesei New Testament in Tuyuca

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuyuca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tuyuca

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
a71ca523-cda5-572a-9b0b-61d9ea37d1a8